

Кыргыз Республикасынын
Өкмөтүнүн
2004-жылдын 7-сентябрындагы
N 668 токтомуна
N 1 тиркеме

Кыргыз Республикасында жерди бузгандык үчүн айыптардын өлчөмүн эсептөөгө такса колдонуунун ТАРТИБИ

*(КР Өкмөтүнүн 2017-жылдын 25-сентябрындагы № 606 токтомунун
редакциясына ылайык)*

1. Жерди бузгандык үчүн такса боюнча айыптар эреженин бузулушу ошол аянтта каттоого алынган учурда дооматтык өндүрүш тартибинде N 2 тиркемеге ылайык, ошондой эле төмөндө айтылган шарттарды эске алуу менен колдонулат.

2. Продуктуулугу аз жерлердин, ошондой эле кубаттуулугу аз тайыз (топурактуу катмары 20 см чейин) жерлердин, кумдуу жана оор чополуу жерлердин азыктуу катмарын сыйрып, ал түшүмдүүлүккө катуу жана анча катуу эмес даражада терс таасирин тийгизсе (таштактык, эрозия, туздуулук, шор баскандык), айыптардын өлчөмү конкреттүү районго жана жердин түрүнө ылайык келүүчү такса боюнча, $\text{Э}1 = 0,5$ коэффициентин колдонуу менен эсептелет.

3. Жаратылышты коргоо, ден соолукту чыңдоо, рекреация жана тарыхый-маданий багыттардагы жерлерди бузгандык үчүн айыптын өлчөмү 5 эсе көбөйтүлөт, ($\text{Э}1$).

4. Азыктуу кыртыш топуракты ташып кеткендик үчүн дооматтын өлчөмү анын көлөмүнө, $\text{Э}1 = 3$ коэффициентине жана тийиштүү райондун сугат айдоосу үчүн таксага жараша эсептелет. Өсүмдүктөрдүн өсүшү үчүн касиеттери чектелүү потенциалдуу азыктуу топурак кыртыш (цементтүү эмес, гумус 1 % ке чейинки чөкмө тектер) үчүн $\text{Э}1 = 3$ коэффициентин жана чабындыларга жана жайыттарга келтирилген зыяндын өлчөмүн эсептөө үчүн такса колдонулат.

Мыйзамсыз ташылып чыккан кыртыш топурак жабырлануучунун пайдасына кайра алынат.

5. Жерди бузгандык үчүн айып төлөө эреже бузуучуну жерди бузгандыктын кесепетинен чыккан башка зыяндардын (чыгымдардын) ордун толтуруудан бошотпойт.

6. Эгер өнөр жайлык же башка курулуштарды курууда же жердин кыртышы бузулушуна алып келген башка жумуштарды жүргүзүүдө топурактын азыктуу катмарын сыйрып алуу, сактоо же пайдалануу камсыздалбаса, айыптууга доомат коюлат. Айыптын өлчөмү N 2 тиркемеге ылайык такса боюнча, экологиялык баалоонун тийиштүү коэффициенттерин колдонуу менен эсептелет.

7. Жерди химиялык, биологиялык, радиоактивдүү жана башка булгоочулар менен бузгандык үчүн ушул Жобонун 9-пунктуна ылайык, булгануунун даражасын эске алуу менен эсептелген айып салынат.

(КР Өкмөтүнүн 2017-жылдын 25-сентябрындагы № 606 токтомунун редакциясына ылайык)

8. Төмөнкүлөргө берилген жерлерди буллагандык үчүн зыянды эсептөөдө:

- май куюучу станцияларга, - экологиялык баалоонун $\text{Э}2 = \text{Э}2$ коэффициентин колдонулат;

- автосервис ишканаларына (техникалык тейлөө станциялары, автомобиль оңдоочу устаканалар, автожуугучтар, желимдөөчү станциялар), коомдук тамактануу, соода ишканаларына, кызмат көрсөтүү чөйрөсүндөгү субъекттерге (сауналар, мончолор, химиялык тазалагычтар, сырдап-боегучтар, устаканалар), кичине базарларга, базарларга, анын ичинде мал базарларга, рыноктук соода комплекстерине, - экологиялык баалоонун $\text{Э}2 = 1,5$ коэффициентин колдонулат.

9. Зыяндын суммасы төмөнкүдөй формула боюнча аныкталат:

$У = Р \times 8 \times \text{Э}1 \times \text{Э}2$, мында:

У - зыяндын суммасы;

- Р - N 2 тиркемеге ылайык зыянды аныктоо үчүн такса;
- 8 - булганган жер участогунун аянты, кв.м.;
- Э1 жана Э2 - экологиялык баалоонун коэффициенттери.

**Кыргыз Республикасынын
Премьер-министрдин
Аппаратынын жетекчиси-
министр**

Б.Талгарбеков